

PARTEA I**Legi, hotărâri ale Parlamentului Republicii Moldova,
decrete ale Președintelui Republicii Moldova****189 D E C R E T****privind promulgarea Legii pentru modificarea
și completarea Legii nr. 140-XV din 10 mai 2001
privind Inspekția Muncii**

În temeiul art. 93 alin. (2) din Constituția Republicii Moldova,
Președintele Republicii Moldova d e c r e t e a z ă:

**PREȘEDINTELE INTERIMAR
AL REPUBLICII MOLDOVA**

Nr. 280-V. Chișinău, 23 aprilie 2010.

Mihai GHIMPU

Articol unic. - Se promulgă Legea nr. 304-XVI din 25 decembrie 2008 pentru modificarea și completarea Legii nr. 140-XV din 10 mai 2001 privind Inspekția Muncii.

190 L E G E**pentru modificarea și completarea Legii nr. 140-XV
din 10 mai 2001 privind Inspekția Muncii**

Parlamentul adoptă prezenta lege organică.

Articol unic. – Legea nr. 140-XV din 10 mai 2001 privind Inspekția Muncii (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2001, nr. 68–71, art. 505), cu modificările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:

1. La articolul 1 alineatul (5), cuvintele „Grăniceri” și se substituie prin cuvântul „Grăniceri”, iar după cuvântul „Justiției” se introduc cuvintele „și Centrul pentru Combaterea Crimelor Economice și Corupției”.

2. La articolul 4 alineatul (1):

litera a) va avea următorul cuprins:

„a) controlează respectarea legislației muncii, securității și sănătății în muncă;”

la litera e), cuvintele „și protecției muncii” se substituie prin cuvintele „, securității și sănătății în muncă”.

3. Articolul 8:

alineatul (1):

la litera e), cuvintele „și protecției muncii” se substituie prin cuvintele „, securității și sănătății în muncă”;

la litera f), cuvintele „de protecție a muncii” se substituie prin cuvintele „de securitate și sănătate în muncă”;

alineatul (2):

în partea introductivă, cuvintele „protecției muncii” se substituie prin cuvintele „securității și sănătății în muncă”;

la litera b), cuvintele „de protecție a muncii” se substituie prin cuvintele „din domeniul securității și sănătății în muncă”.

4. La articolul 9 alineatul (1) litera b), cuvintele „protecția muncii” se substituie prin cuvintele „securitatea și sănătatea în muncă”.

5. După capitolul IV se introduce capitolul IV¹ cu următorul cuprins:

„Capitolul IV¹**MODUL, CONDIȚIILE ȘI PROCEDURA
DE EFECTUARE A CONTROLULUI DE STAT
ȘI DE ELIBERARE A AVIZELOR PRIVIND
INTRODUCEREA ÎN FABRICAȚIE A PROTOTIPURILOR
NOI DE ECHIPAMENTE TEHNICE ȘI ECHIPAMENTE
INDIVIDUALE DE PROTECȚIE ȘI DE LUCRU**

Articolul 11¹. Modul de efectuare a controlului de stat asupra respectării actelor legislative și a altor acte normative din domeniul muncii, securității și sănătății în muncă

(1) Controlul de stat asupra respectării actelor legislative

și a altor acte normative din domeniul muncii, securității și sănătății în muncă are drept scop:

a) verificarea modului în care angajatorul (persoana care acționează în numele acestuia) respectă legislația muncii, securității și sănătății în muncă;

b) acordarea ajutorului consultativ și metodologic angajatorului (persoanei care acționează în numele acestuia) în identificarea căilor de aplicare eficientă a legislației și de prevenire a încălcărilor, precum și de lichidare a încălcărilor în cazul constatării acestora;

c) sancționarea încălcărilor constatate.

(2) Controlul de stat asupra respectării actelor legislative și a altor acte normative din domeniul muncii, securității și sănătății în muncă se realizează prin:

a) controlul de fond, care are drept obiectiv verificarea în ansamblu a respectării legislației muncii, securității și sănătății în muncă;

b) controlul tematic, care are drept obiectiv verificarea respectării legislației muncii, securității și sănătății în muncă în anumite perioade de timp sau în anumite domenii de activitate, precum și verificarea respectării unor aspecte ale legislației muncii, securității și sănătății în muncă;

c) controlul inopinat, care se efectuează:

– la examinarea unor petiții, sesizări care invocă încălcarea legislației muncii, securității și sănătății în muncă;

– la soluționarea operativă a unor cazuri de nerespectare evidentă a legislației muncii, securității și sănătății în muncă;

– la cercetarea accidentelor de muncă.

(3) Controlul repetat poate fi efectuat la expirarea termenului stabilit în cadrul controlului anterior de inspectorul de muncă pentru lichidarea încălcărilor, executarea prescripțiilor și conformarea cu prevederile legale. Controlul repetat poate fi exercitat ori de câte ori este necesar pentru a asigura respectarea prevederilor legislației muncii, securității și sănătății în muncă.

(4) Controlul de fond și controlul tematic se desfășoară în conformitate cu Programul anual de activitate al Inspekției Muncii, aprobat de inspectorul general de stat al muncii după coordonarea cu Ministerul Muncii, Protecției Sociale și Familiei.

(5) Inspectoratele teritoriale de muncă desfășoară controlul de fond și controlul tematic conform planurilor trimestriale de activitate, elaborate în baza Programului anual de activitate al Inspekției Muncii și aprobate de

inspectorul-șef al inspectoratului teritorial de muncă.

(6) Controlul de fond și controlul tematic pot fi realizate și la solicitarea angajatorului (persoanei care acționează în numele acestuia), a salariatului sau a sindicatelor.

Articolul 11². Condițiile de efectuare a controlului de stat asupra respectării actelor legislative și a altor acte normative din domeniul muncii, securității și sănătății în muncă

(1) Controlul de stat asupra respectării actelor legislative și a altor acte normative din domeniul muncii, securității și sănătății în muncă se efectuează în baza dispoziției de control emisă de:

- a) inspectorul general de stat al muncii;
- b) adjunctii inspectorului general de stat al muncii;
- c) inspectorul-șef al inspectoratului teritorial de muncă;
- d) adjunctul inspectorului-șef al inspectoratului teritorial de muncă.

(2) Controlul inopinat poate fi efectuat și din inițiativa inspectorului de muncă, fără dispoziția de control, urmînd ca inspectorul să informeze imediat despre aceasta una dintre persoanele menționate la alin.(1).

(3) Dispozițiile de control se înregistrează în registrele de evidență a dispozițiilor de control, care se țin de aparatul Inspecției Muncii și de inspectoratele teritoriale de muncă. Dispoziția de control se păstrează împreună cu materialele întocmite în urma controlului efectuat. Dispoziția de control se înregistrează și la unitatea supusă controlului.

(4) Inspectorul de muncă informează angajatorul (persoana care acționează în numele acestuia) despre prezența sa în unitate înainte de începerea controlului. Fac excepție cazurile în care inspectorul este informat prin sesizările scrise (inclusiv în variantă electronică) ale salariaților, partenerilor sociali sau ale instituțiilor și organizațiilor interesate, din care rezultă că angajatorul:

- a) încalcă legislația în domeniul muncii, securității și sănătății în muncă;
- b) nu lichidează încălcările legislației în domeniul muncii, securității și sănătății în muncă depistate în controalele anterioare;
- c) nu informează despre accidentele de muncă produse în unitate.

(5) Inspectorul de muncă poate solicita angajatorului sau, în lipsa lui, persoanei care acționează în numele acestuia să-i acorde sprijin pentru:

- a) asigurarea prezentării documentelor necesare controlului;
- b) punerea la dispoziție a unui însoțitor pe durata desfășurării controlului la locurile de muncă, în încăperile de serviciu și de producție;
- c) punerea la dispoziție a unei încăperi de serviciu, a mijloacelor de comunicație și de transport în perimetrul unității supuse controlului.

(6) Pe durata efectuării controlului, inspectorul de muncă se protejează de pericolele specifice unității supuse controlului. În caz de necesitate, inspectorul de muncă cere angajatorului (persoanei care acționează în numele acestuia) să-i acorde echipament individual de protecție și de lucru.

(7) Durata controlului nu trebuie să depășească 3 zile lucrătoare. La necesitate, inspectorul general de stat al

muncii sau adjunctii săi pot prelungi durata acestuia.

Articolul 11³. Procedura de efectuare a controlului de stat asupra respectării actelor legislative și a altor acte normative din domeniul muncii, securității și sănătății în muncă

(1) La efectuarea controlului de stat asupra respectării actelor legislative și a altor acte normative din domeniul muncii, securității și sănătății în muncă, inspectorul de muncă verifică respectarea prevederilor legale referitoare la:

- a) contractul individual de muncă și contractul colectiv de muncă;
- b) timpul de muncă și timpul de odihnă;
- c) retribuirea muncii;
- d) normele de muncă;
- e) garanțiile și compensațiile ce decurg din relațiile de muncă;
- f) disciplina muncii;
- g) securitatea și sănătatea în muncă;
- h) particularitățile de reglementare a muncii unor categorii de salariați;
- i) răspunderea materială potrivit legislației muncii;
- j) completarea, păstrarea și evidența carnetului de muncă.

(2) Controlul de stat asupra respectării actelor legislative și a altor acte normative din domeniul muncii, securității și sănătății în muncă se finalizează cu întocmirea de către inspectorul de muncă a unui proces-verbal de control de modelul aprobat de inspectorul general de stat al muncii. În procesul-verbal, inspectorul de muncă consemnează succint esența încălcării constatate, indică prevederile actelor legislative și ale altor acte normative încălcate și dispune conformarea imediată sau, după caz, într-un termen rezonabil cu prevederile legale.

(3) Procesul-verbal de control se întocmește în două exemplare. Fiecare exemplar are înscris numărul de ordine din registrul de evidență a proceselor-verbale de control. Registrele de evidență a proceselor-verbale de control se țin de inspectoratul teritorial de muncă și de aparatul Inspecției Muncii. Fiecare exemplar al procesului-verbal de control este semnat de inspectorul de muncă care l-a întocmit, de angajator (persoana care acționează în numele acestuia) și de reprezentantul sindicatului sau al salariaților din unitate. Un exemplar al procesului-verbal de control se păstrează la inspectoratul teritorial de muncă sau la Inspecția Muncii, iar celălalt – la unitate. Dacă angajatorul (persoana care acționează în numele acestuia) refuză să semneze procesul-verbal de control, inspectorul de muncă consemnează refuzul în procesul-verbal, pe care îl expediază prin poștă, printr-o scrisoare recomandată, în adresa unității.

(4) Pentru confirmarea încălcărilor constatate, inspectorul de muncă poate anexa la procesul-verbal de control copii sau extrase de pe instrucțiuni, înscrisuri, registre, explicații, schițe, scheme, fotografii etc. autentificate de angajator (persoana care acționează în numele acestuia).

(5) Dacă stabilește un termen pentru conformarea cu prevederile legale, inspectorul de muncă cere angajatorului (persoanei care acționează în numele acestuia) să

informeze, la expirarea termenului indicat, inspectoratul teritorial de muncă sau Inspekția Muncii despre înlăturarea încălcărilor consemnate în procesul-verbal de control.

(6) Dacă în cadrul controlului nu se constată încălcări, inspectorul de muncă consemnează în procesul-verbal de control respectarea actelor legislative și a altor acte normative din domeniul muncii, securității și sănătății în muncă.

(7) Dacă constată că exploatarea clădirilor, a edificiilor și a echipamentelor tehnice, precum și desfășurarea lucrărilor și a proceselor tehnologice prezintă pericol iminent de accidentare, inspectorul de muncă dispune, printr-o prescripție de modelul aprobat de inspectorul general de stat al muncii, sistarea lor, evacuarea personalului de la locurile de muncă aflate în pericol și înlăturarea pericolelor constatate. În prescripția de sistare se indică succint esența încălcării cu pericol iminent de accidentare, actele legislative și alte acte normative a căror nerespectare a provocat apariția pericolului. Prescripția de sistare se semnează de inspectorul de muncă și de angajator (persoana care acționează în numele acestuia).

(8) Dacă dispune sistarea exploatării clădirilor, a edificiilor și a echipamentelor tehnice, precum și a lucrărilor și proceselor tehnologice cu pericol iminent de accidentare, inspectorul de muncă consemnează acest fapt în procesul-verbal de control. Copia de pe prescripția de sistare se anexează la procesul-verbal de control.

(9) Dacă înlăturarea pericolului necesită timp, inspectorul de muncă sigilează aparatele de conectare la sursele de alimentare cu energie electrică, panourile de comandă, părțile mobile sau alte părți ale clădirilor, ale instalațiilor, ale echipamentelor tehnice cu pericol iminent de accidentare. Sigiliul se aplică în așa mod încât să blocheze repunerea lor în funcțiune, lăsându-se loc de acces doar pentru intervenții de înlăturare a pericolului. Inspectorul de muncă indică în prescripția de sistare aplicarea sigiliului, numărul lui și locul aplicării și informează despre aceasta conducătorul locului de muncă și angajatorul (persoana care acționează în numele acestuia).

(10) În prescripția de sistare, inspectorul de muncă dispune să fie informat în scris despre lichidarea încălcărilor cu pericol de accidentare.

Articolul 11⁴. Modul și condițiile de eliberare a avizelor privind introducerea în fabricație a prototipurilor noi de echipamente tehnice și echipamente individuale de protecție și de lucru

(1) Pentru obținerea avizelor privind introducerea în

fabricație a prototipurilor noi de echipamente tehnice și echipamente individuale de protecție și de lucru (denumite în continuare *prototip de echipament*), producătorul depune o cerere scrisă la Inspekția Muncii.

(2) Eliberarea avizului privind introducerea în fabricație a prototipului de echipament se efectuează după verificarea corespunderii acestuia cu cerințele de securitate și sănătate în muncă. Verificarea se efectuează de către un inspector de muncă desemnat prin dispoziția inspectorului general de stat al muncii, emisă în cel mult 3 zile din data înregistrării cererii.

(3) În timpul verificării corespunderii prototipului de echipament, inspectorul de muncă analizează:

a) documentația tehnică de proiectare și de executare a prototipului de echipament;

b) documentația de exploatare și de întreținere;

c) soluțiile prevăzute de documentele tehnice și cele aplicate la executarea prototipului de echipament pentru asigurarea securității și sănătății în muncă, precum și pentru prevenirea accidentelor de muncă și a bolilor profesionale la exploatarea lui;

d) rezultatele încercărilor și ale testărilor prototipului de echipament respectiv.

(4) Durata verificării nu poate depăși 5 zile lucrătoare.

(5) Dacă, în timpul verificării corespunderii prototipului de echipament, inspectorul de muncă depistează anumite lacune de securitate și sănătate în muncă, acesta emite o prescripție în care indică defectele depistate și dispune producătorului înlăturarea lor și informarea Inspekției Muncii despre acest fapt. În cel mult 3 zile lucrătoare din data parvenirii la Inspekția Muncii a informației despre înlăturarea de către producător a defectelor depistate, inspectorul de muncă va efectua o verificare repetată, care nu va dura mai mult de o zi lucrătoare.

(6) Dacă prototipul echipamentului verificat corespunde cerințelor de securitate și de igienă a muncii, inspectorul de muncă întocmește în scris și prezintă inspectorului general de stat al muncii un raport privind rezultatele verificării, în care consemnează capacitatea prototipului de echipament de a asigura securitatea și sănătatea în muncă în timpul exploatării și temeiul de eliberare a avizului privind introducerea în fabricație a prototipului de echipament.

(7) Inspectorul general de stat al muncii, în cel mult 3 zile lucrătoare din data depunerii raportului privind rezultatele verificării, va semna și va elibera producătorului avizul privind introducerea în fabricație a prototipului de echipament."

PREȘEDINTELE PARLAMENTULUI

Mihai GHIMPU

Nr. 304-XVI. Chișinău, 25 decembrie 2008.

191   D E C R E T

privind conferirea de distincții de stat

În temeiul art. 88 lit. a) din Constituția Republicii Moldova și al Legii cu privire la distincțiile de stat ale Republicii Moldova,

Președintele Republicii Moldova d e c r e t e a z ă:

Articol unic. – Pentru merite în dezvoltarea biblioteconomiei, contribuție la diversificarea serviciilor informaționale și colaborare interbibliotecară prodigioasă, se conferă: